

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เตือนภัย การระบาดของโรคยอดผักตบชวา

ปีที่ 3 ฉบับที่ 29/2563 วันที่ 2 มิถุนายน 2563

โรคยอดผักตบชวา (Bakanae Disease)

พบมาก หนาน้ำฝน ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สาเหตุ เชื้อรา Fusarium fujikuroi Nirenberg (Fusarium moniliforme J. Sheld)

อาการ พบโรคในระยะกล้า ต้นกล้าจะแห้งตายหลังจากปลูกได้ไม่เกิน 7 วัน แต่มักพบกับข้าวอายุเกิน 15 วัน ระยะเริ่มแตกกอ ข้าวเป็นโรคจะต้นผอมสูงเด่นกว่ากล้าข้าวโดยทั่ว ๆ ไป ต้นข้าวผอมมีสีเขียวอ่อนซีด มักย่างปล้อง บางกรณีข้าวจะไม่ย่างปล้อง แต่รากจะเน่าช้าเวลาถอนมักจะขาดตรงบริเวณโคนต้น ถ้าเป็นรุนแรงกล้าข้าวจะตาย หากไม่รุนแรงอาการจะแสดงหลังจากย้ายไปปักดำได้ 15-45 วัน โดยที่ต้นเป็นโรคจะสูงกว่าข้าวปกติ ใบมีสีเขียวซีด เกิดรากแขนงที่ข้อลำต้นตรงระดับน้ำ บางครั้งพบกลุ่มเส้นใยสีชมพูตรงบริเวณข้อที่ย่างปล้องขึ้นมา ต้นข้าวที่เป็นโรคมักจะตายและมีน้อยมากที่อยู่รอดจนถึงออกรวง

ลักษณะต้นข้าวเป็นโรคยอดผักตบชวา

เชื้อราที่ข้อของต้นข้าวที่เป็นโรคยอดผักตบชวา

ถ้าไม่ตายจะเห็นรากที่ข้อเหนือน้ำ

การแพร่ระบาด เชื้อราจะติดไปกับเมล็ด สามารถมีชีวิตในซากต้นข้าวและในดินได้เป็นเวลาหลายเดือน พบว่าหญ้าชันกาด เป็นพืชอาศัยของโรค

การป้องกันกำจัด

1. หลีกเลี่ยงการนำเมล็ดพันธุ์จากแหล่งที่เคยเป็นโรคระบาดมาปลูก
2. คลุกเมล็ดพันธุ์ข้าวด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น แมนโคเซบ หรือ คาร์เบนดาซิม+แมนโคเซบ อัตรา 3 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม หรือแช่เมล็ดข้าวเปลือกก่อนห่มข้าวให้งอกก่อนปลูก ด้วยสารละลายของสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ดังกล่าวในอัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือแช่เมล็ดข้าวในสารละลายโซเดียมคลอไรด์โพคโลโร (คลอโรคซ์) ความเข้มข้น 5 เปอร์เซ็นต์หรือ คลอโรคซ์ อัตรา 1 : น้ำ 9 ส่วน
3. ควรกำจัดต้นข้าวที่เป็นโรคโดยการถอนและเผาทิ้ง
4. เมื่อเกี่ยวข้าวแล้วควรไถน้ำเข้าที่นาและไถพรวน ปล่อน้ำเข้าที่นาประมาณ 1-2 สัปดาห์ เพื่อลดปริมาณเชื้อราสาเหตุโรคที่ตกค้างในดิน

นางสาววิไลษา วิศิษฏ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร : ปลายทาง

E-mail : phakhal08@hotmail.com โทร.035-391672 ,0881769696

ข้อบกพร่อง : สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกเกด (กลุ่มงานอารักขาพืช)

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เตือนภัย การระบาด โรครากปม

ปีที่ 3 ฉบับที่ 31/2563 วันที่ 8 มิถุนายน 2563

โรครากปม (Root-knot Disease)

พบมาก ในน่าน้ำฝน ที่ตอนภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สาเหตุ ไร้เดือนฝอยรากปม *Meloidogyne graminicola*

อาการ มักเกิดในสภาพไร่และแปลงกล้าซึ่งปล่อยให้แห้ง เมื่อไร้เดือนฝอยตัวอ่อนระยะที่ 2 ฝังหัวเข้าไปที่ปลายรากอ่อนแล้ว จะปล่อยสารออกมากระตุ้นให้เนื้อเยื่อบริเวณรอบๆ นั้นแบ่งตัวเร็ว และมากกว่าปกติ นอกจากนี้จะมีเซลล์ขนาดใหญ่เกิดขึ้น เนื่องจากไร้เดือนฝอยปล่อยน้ำย่อยไปย่อยผนังเซลล์หลายเซลล์ทำให้เกิดเซลล์ใหม่ขนาดใหญ่ขึ้นมา และมันจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากเซลล์นี้ ทำให้เกิดรากพองขึ้นเป็นปม เมื่อปลายรากเกิดปมขึ้นแล้วรากนั้นก็จะไม่เจริญต่อไป ถ้ามีปมน้อยอาการไม่ปรากฏที่ใบ ถ้ามีปมมากจะทำให้ต้นข้าวแคระแกร็นและมีสีเหลืองได้

การแพร่ระบาด

ไร้เดือนฝอยแพร่ระบาดได้ทั้งทางดิน น้ำ และเศษซากพืช พืชอาศัยของไร้เดือนฝอยนี้มีมากมายหลายประเภท ได้แก่ พวงวักพืชกก พืชตระกูลหญ้า วักพืชใบกว้าง และวักพืชน้ำ

การป้องกันกำจัด

- 1) ชั่งน้ำท่วมแปลงนานกว่า 30 วัน หรือไถตากดินให้แห้ง
- 2) ปลุกพืชขึ้นที่ไมใช่พืชอาศัยหมุนเวียน เช่น ดาวเรือง ตะไคร้ เพื่อลดจำนวนไร้เดือนฝอยรากปมในดิน

นางสาววัลลวิษา ขิธิมาธร์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร : รายงาน
 E-mail : phakhai08@hotmail.com โทร.035-391672 ,0881769696
 จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอรอบังไช้ (กลุ่มงานอารักขาพืช)

เตือนภัย การระบาด โรครากและโคนเน่า

ปีที่ 3 ฉบับที่ 30/2563 วันที่ 5 มิถุนายน 2563

โรครากและโคนเน่า

สาเหตุของโรค เกิดจากเชื้อรา Pythium sp.

ลักษณะอาการ

เชื้อราจะทำลายบริเวณโคนต้นติดดิน ทำให้มีวงนอกของรากและโคนต้นมีสีน้ำตาล และจะมีเส้นใยของเชื้อราสีขาวละเอียดขึ้นคลุมโคนต้นถ้าฝักยาวจะเหี่ยวตายในที่สุด

การแพร่ระบาด

เชื้อราอาศัยอยู่ในดิน และระบาดได้ดีในช่วงฤดูฝน ดินมีน้ำขัง

การป้องกันและกำจัด

1. เตรียมดินให้มีการระบายน้ำดี
2. ถอนต้นที่เป็นโรคและเผาทิ้งทันทีที่พบ
3. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา โดยนำเชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมรำละเอียดและปุ๋ยหมักในอัตราส่วนเชื้อ 1 กก./รำ 10 กก. และปุ๋ยหมัก 40 กก. ผสมให้เข้ากัน หว่านในแปลงที่มีโรคเชื้อราระบาด หรือใช้โรยรอบโคนต้นหรือรองกันหลุม อัตราส่วนในพืชผัก 10 กก./ไร่ ควรใช้เมื่อแปลงมีความชื้นก่อนหรือหลังให้น้ำพืช แต่ไม่ใช่ในแปลงที่มีน้ำท่วมขัง หลังหว่านเชื้อควรใช้เศษฟาง หรือหญ้าแห้งคลุม เพื่อกันไม่ให้ถูกแสงแดดโดยตรง และไม่ใช้ร่วมกับสารกำจัดเชื้อราที่สำคัญที่สุดที่เกษตรกรต้องคำนึงคือ
 - ถ้าไม่มีการระบาดของโรคเชื้อรา ก็ไม่มีความจำเป็นใด ๆ ที่จะใส่เชื้อไตรโคเดอร์มาลงไป และถ้าอยากให้มีเชื้อไตรโคเดอร์มาในแปลง โดยไม่ต้องใส่เพิ่มลงไป
 - สามารถทำได้โดยการใส่ปุ๋ยหมักในแปลงเป็นประจำ เพราะไตรโคเดอร์มาเป็นเชื้อราในดินที่ใช้เศษซากพืชเป็นอาหารรูปภาพประกอบ

นางสาววิไลษา บิทธิมาตร์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร : ปลายทาง
E-mail : phakha08@hotmail.com โทร.035-391672 ,0881769696
จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง (กลุ่มงานอารักขาพืช)

